

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Факультет педагогіки та психології
Кафедра психології та соціальних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ

Загальноуніверситетська

2022 – 2023 навчальний рік

Розробник: Олексюк О.Є., доцент кафедри педагогіки, психології та інклюзивної освіти, доктор філософії в галузі освіти (Олексюк О.Є.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки, психології та інклюзивної освіти

Протокол № 13 від « 27» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри педагогіки, психології та інклюзивної освіти

(в.о.Султанова Н.В.)

Анотація

Дисципліна «Університетські студії» є однією із складових у ході підготовки фахівців із всіх спеціальностей університету. Дисципліна має на меті сформувати у студентів комплексне уявлення щодо програм розвитку вищої освіти України на основі запровадження Болонського процесу.

Впровадження дисципліни «Університетські студії» дозволяє підготувати студентів до навчання у закладі вищої освіти відповідно до сучасних інтеграційних процесів у міжнародній освіті в контексті Болонської декларації.

Ознайомлення з основними завданнями, принципами та документами, прийнятими в рамках Болонського процесу, дозволить студентам оволодіти методами та засобами їх запровадження у вищу освіту України.

Ключові слова: Болонський процес, інтеграція, Європейський простір вищої освіти, система вищої освіти, Європейська накопичувальна кредитно-трансферна система, мобільність,

Annotation

The discipline «University Studies» is one of the components in the training of specialists in all specialties of the University. The course aims to form students' comprehensive understanding of higher education development programs in Ukraine based on the implementation of the Bologna Process.

The introduction of the discipline «University Studies» allows to prepare students to study in Higher Education Institutions in accordance with modern integration processes in international education in the context of the Bologna Declaration.

Acquaintance with the main tasks, principles and documents adopted in the framework of the Bologna process will allow students to master the methods and means of their implementation into higher education in Ukraine.

Keywords: Bologna process, integration, European Higher Education Area, Higher Education System, European accumulative credit-transfer system, mobility.

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
	Галузь знань 01 Освіта 03 Гуманітарні науки 05 Соціальні та поведінкові науки 07 Управління та адміністрування 12 Інформаційні технології 23 Соціальна робота	Нормативна

Кількість кредитів – 4

	<p>Спеціальність: 014.04 Середня освіта (Математика) Освітньо-професійна програма: Математика та фізика</p> <p>Спеціальність: 014.06 Середня освіта (Хімія) Освітньо-професійна програма: Хімія, біологія</p> <p>Спеціальність: 014.08 Середня освіта (Фізика) Освітньо-професійна програма: Фізика та математика</p> <p>Спеціальність: 014.03 Середня освіта Історія Освітньо-професійна програма: Історія, правознавство</p> <p>Спеціальність: 014.02 Середня освіта. (Мова і література) Освітньо-професійна програма: Англійська та друга іноземна мова (німецька)</p> <p>Спеціальність: 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) Освітньо-професійна програма: Музичне мистецтво</p>	<p><i>Рік підготовки:</i></p>
--	--	--------------------------------------

	<p>Спеціальність: 014.01 Середня освіта (Українська мова та література) Освітньо-професійна програма: Мова і література (англійська), Українська мова і література</p> <p>Спеціальність: 014.02 Середня освіта. (Мова і література) Освітньо-професійна програма: Англійська та друга іноземна мова (німецька)</p> <p>Спеціальність: 014.02 Середня освіта. (Мова і література) Освітньо-професійна програма: Російська мова та друга іноземна мова (англійська)</p> <p>Спеціальність: 012 Дошкільна освіта Освітньо-професійна програма: Логопедія, Початкова освіта, Психологія</p> <p>Спеціальність: 013 Початкова освіта Освітньо-професійна програма: Дошкільна освіта, Психологія, Фізична культура</p> <p>Спеціальність 014 Фізична культура і спорт:</p>	
--	--	--

	<p>Освітньо-професійна програма:</p> <p>Спеціальність: 016 Спеціальна освіта Освітньо-професійна програма: Логопедія. Спеціальна психологія</p> <p>Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність : 032 Історія та археологія Освітньо-професійна програма: Європейські історичні студії, Історія та археологія, Краєзнавчо-туристична робота</p> <p>Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 035.041 Філологія. (Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська Освітньо-професійна програма: Мова і література (англійська), Переклад</p> <p>Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 035.043 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька Освітньо-професійна програма: Мова і література (німецька)</p>	
--	--	--

	<p>Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 035.10 Філологія. (Прикладна лінгвістика) Освітньо-професійна програма: Прикладна лінгвістика</p> <p>Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 035.01 Філологія (Українська мова та література) Освітньо-професійна програма: Українська мова та література</p> <p>Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 053 Психологія Освітньо-професійна програма: Психологія</p> <p>Галузь знань 07 Управління та адміністрування Спеціальність 071 «Облік і оподаткування» Освітньо-професійна програма: Облік і оподаткування</p> <p>Галузь знань 07 Управління та адміністрування Спеціальність 073 «Менеджмент»</p>	
--	--	--

	<p>Освітньо-професійна програма: Менеджмент</p> <p>Галузь знань 07 Управління та адміністрування Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»</p> <p>Освітньо-професійна програма: Фінанси, банківська справа та страхування</p> <p>Галузь знань 12 Інформаційні технології Спеціальність: 122 Комп'ютерні науки</p> <p>Освітньо-професійна програма: Комп'ютерні науки</p> <p>Галузь знань 12 Інформаційні технології Спеціальність: 123 Комп'ютерна інженерія</p> <p>Освітньо-професійна програма: Комп'ютерна інженерія</p> <p>Галузь знань 12 Інформаційні технології Спеціальність: 126 Інформаційні системи та технології</p>	
--	--	--

	Освітньо-професійна програма: Інформаційні системи та технології Галузь знань 23 Соціальна робота Спеціальність: 231 Соціальна робота Освітньо-професійна програма: Соціальна робота		
Індивідуальне науково-дослідне завдання (технологія) - ІНДЗ		1-й Семестр	
Загальна кількість годин – 120		1-й Леції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4	Ступінь: бакалавра	20 год. Практичні, семінарські	
		20 год. Лабораторні	
		Самостійна робота	
		80 год.	
http://moodle.mdu.edu.ua/my/			Вид контролю: залік

Мова навчання – українська.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить для денної форми навчання – 120 год: 40 год. – аудиторні заняття, 90 год. – самостійна робота (33% ~ 67%)

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>заочна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта	Нормативна	
	<p>Спеціальність: 014.03 Середня освіта Історія Освітньо-професійна програма: Історія, правознавство</p> <p>Спеціальність: 012 Дошкільна освіта Освітньо-професійна програма: Логопедія, Початкова освіта, Психологія</p> <p>Спеціальність: 013 Початкова освіта Освітньо-професійна програма: Дошкільна освіта, Психологія, Фізична культура</p> <p>Спеціальність: 016 Спеціальна освіта Освітньо-професійна програма: Логопедія. Спеціальна психологія</p>	<i>Рік підготовки:</i>	
	Індивідуальне науково-дослідне завдання (технологія) - ІНДЗ		1-й
	Загальна кількість годин - 120		<i>Семестр</i>
	1-й		
		<i>Лекції</i>	
		8 год.	
http://moodle.mdu.edu.ua/my/	Ступінь: бакалавра	<i>Практичні, семінарські</i>	

		8 год.
		<i>Лабораторні</i>
		<i>Самостійна робота</i>
		104 год.
		Вид контролю: залік

Мова навчання – українська.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить для заочної форми навчання – 120 год: 16 год – аудиторні заняття, 104 год. – самостійна робота (13% ~ 87%)

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Університетські студії» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 01 Освіта, 03 Гуманітарні науки, 05 Соціальні та поведінкові науки, 07 Управління та адміністрування, 12 Інформаційні технології, 23 Соціальна робота спеціальностей: 014.04 Середня освіта (Математика), 014.06 Середня освіта (Хімія), 014.08 Середня освіта (Фізика), 014.03 Середня освіта Історія, 014.02 Середня освіта. (Мова і література), 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво), 014.01 Середня освіта (Українська мова та література), 012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта, 014 Фізична культура і спорт, 016 Спеціальна освіта.

Утвердження України як демократичної держави є одночасно духовним, політичним, соціальним і культурним утвердженням громадян, здатних керуватись не суб'єктивними інтересами, а інтересами держави. Вища освіта в цілому і університетська зокрема набувають у даному контексті принципово нового звучання. Підготовка фахівців з вищою освітою розпочала будуватись на підставі принципово нових засад – демократизації, інтернаціоналізації, гуманізації, диверсифікації.

Освіта – частина засобу виробництва матеріального життя, яка за допомогою двох взаємопов'язаних процесів навчання та виховання здійснює цілеспрямоване формування необхідного для суспільства типу особистості. Мета освіти – інтелектуальний і моральний розвиток людини. Сучасному суспільству потрібен громадянин, який би мав самостійне, критичне мислення, вмів бачити і творчо вирішувати існуючі проблеми, був освіченим фахівцем.

У вищій освіті стає найбільш актуальним питання синтезу педагогічних та психологічних концепцій, глибоке психологічне осмислення закономірностей навчальної діяльності, принципів та методів навчання й керування навчальним процесом.

Університетська освіта – найголовніша складова вищої освіти. Університет – класичний, найстаріший та найпоширеніший тип закладу вищої освіти. Тому саме на прикладі університетської освіти вважається доцільним проаналізувати зміст, сучасні особливості та тенденції розвитку вищої освіти в цілому.

Мета курсу: ознайомити студентів з основними завданнями, принципами, законодавчими актами і нормативними документами в галузі вищої освіти України і освітньої діяльності університетів, підготовка студентів до навчання в університеті у відповідності з сучасними інтеграційними процесами у світовій і європейській освіті в контексті Болонської декларації; підготовка студентів до навчання в університеті відповідно до сучасних інтеграційних процесів у міжнародній освіті в контексті Болонської декларації, ознайомлення з основними тенденціями університетської наукової школи з наряду професійної підготовки студентів.

Завдання курсу:

- сформувати у студентів систему знань щодо суті й соціального значення вищої освіти, сучасних тенденцій її розвитку;
- ознайомити зі специфікою організації освітнього простору в університеті;
- здійснити адаптацію студентів до умов та вимог освітнього процесу в університеті з урахуванням сучасних освітніх тенденцій та формування цілісного уявлення про структуру та зміст професійної підготовки;
- озброїти навичками самостійного й ефективного навчання в університеті з урахуванням глобалізаційних освітніх процесів;
- підготувати студентів до свідомої участі у наукових дослідженнях.

Навчальна дисципліна складається з 4-х кредитів.

Очікувані результати навчання:

013 Початкова освіта,

4.1.	Вчитися упродовж життя й удосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.
4.2.	Аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтацій.

Спеціальність: 014.02 Середня освіта. (Мова і література)

Освітньо-професійна програма: Англійська та друга іноземна мова (німецька)

ПРН5	Сформовані уявлення про спеціальність і кваліфікацію філолога, особливості організації освітнього процесу за рівнями вищої освіти у контексті модернізації української вищої школи і входження у загальноєвропейський освітній простір
------	--

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими *компетентностями*:

I. Загальнопредметні:

Спеціальність: 014.02 Середня освіта. (Мова і література)

Освітньо-професійна програма: Англійська та друга іноземна мова (німецька)

ЗК3	Здатність до критичного мислення й ціннісно-світоглядної реалізації особистості
ЗК4	Здатність учитися впродовж життя й оволодівати сучасними знаннями
ЗК5	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел
ЗК8	Здатність працювати в команді та автономно

II. Фахові:

- Здатність аналізувати процес практичної підготовки фахівця в університеті;
- здатність розуміти соціальну значимість і прогнозувати наслідки своєї професійної діяльності, готовність нести відповідальність за свої рішення;
- здатність до професійного самовдосконалення, постійного поповнення своїх знань, розвитку своїх розумових здібностей, користування своїми інтелектуальними і творчими можливостями, професійними навичками у дошкільній та початковій освіті;
- готовність до міжособистісної комунікації шляхом участі у бесідах та дискусіях з актуальних проблем навчання та виховання;
- здатність і готовність до спілкування з іншими людьми, повноцінно оволодіти різними видами мовленнєвої діяльності і мовою як засобом спілкування.

3. Програма навчальної дисципліни

КРЕДИТ 1. СТРУКТУРА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ В МНУ ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО.

Тема 1. Структура сучасного закладу вищої освіти. Управління та керівництво закладом вищої освіти. Орган державного управління освітою. Зовнішнє та внутрішнє управління закладом вищої освіти. Колективні органи управління університетом. Статут ЗВО як основний внутрішній нормативний документ. Положення університету, які врегульовують основні напрямки діяльності ЗВО і його підрозділів. Ректор як головна відповідальна особа за діяльність університету. Компетенції ректора, вибори ректора. Вчена рада університету як основний колегіальний орган управління. Склад Вченої ради університету. Наглядова Рада ЗВО для здійснення нагляду за управлінням майном університету та додержання мети його створення. Функціонал першого проректора, проректорів з науково-педагогічної роботи, проректора з адміністративно-господарської роботи.

Факультет як найбільший адміністративно-господарський підрозділ університету. Декан як головний керівник факультету, його основні функціональні обов'язки. Вчена рада факультету як колегіальний орган управління факультетом. Склад Вченої ради факультету. Комісії факультету: моніторингова, методична, стипендіальна. Вимоги до створення та функціонування факультету.

Кафедра як основний навчально-науковий структурний підрозділ ЗВО. Склад кафедри. Обов'язки, що покладені на кафедру з організації діяльності.

Тема 2. Організація навчального процесу в університеті. Фахова підготовка у закладі вищої освіти: вступ до спеціальності. Навчально-методичний комплекс в системі підготовки кадрів в університеті, розклад занять. Основні документи з організації навчального процесу: понятійний апарат, терміни та визначення. Державний стандарт освіти України. Зміст освіти, нормативна та вибіркова частина. Освітньо-професійна

програма – вимоги до змісту, обсягу та рівню освітньої та професійної підготовки бакалавра за напрямом підготовки. Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра, його професійні функції. Структурно-логічна схема підготовки. Навчальний план підготовки бакалавра, його структура і перелік дисциплін. Робочий навчальний план як документ, що конкретизує планування навчального процесу на кожний навчальний рік.

Навчальний графік, навчальні і робочі програми в університеті, розклад занять. Навчальний графік як інформаційно-розпорядчий документ. Навчальна програма як нормативний документ, який визначає зміст дисципліни, методи роботи студентів, форми контролю, компетентності та програмні результати навчання. Два способи побудови навчальних програм – концентричний та лінійний. Структурні складові робочої навчальної програми. Основні вимоги до навчального плану, який складає проектна група освітньої програми. Розклад навчальних занять, його задачі. Основні принципи оптимального розкладу. Основні документи, на основі яких складається розклад навчальних занять: графік навчального процесу, робочий навчальний план, плановий контингент здобувачів вищої освіти, індивідуальні навчальні плани здобувачів вищої освіти, плановий розподіл навчального навантаження викладачів. Облікові одиниці навчального часу: кредит ЄКТС, академічна година, навчальний день, навчальний тиждень. Обсяг робочого часу науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти.

Основні форми організації навчального процесу у ЗВО. Лекція як основна форма подачі теоретичного матеріалу. Види лекцій. Семінарське заняття – дискусійна теоретична форма проведення заняття. Три дидактичні типи семінарів: просемінари, семінар у власному значенні, спецсемінар. Лабораторно-практичні роботи. Практичні та індивідуальні заняття. Самостійна робота студента. Консультації. Курсові роботи. Дипломні (кваліфікаційні) роботи.

Форми організації контролю і оцінки знань та умінь студентів. Види обліку контролю: поточний, підсумковий і заключний. Заліки, екзамени, підсумковий модульний контроль (ПМК). Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Тема 3. Психолого-педагогічні засади організації самостійної навчальної праці студентів. Бібліотека як структурний підрозділ закладу вищої освіти.

Значення та організація самостійної роботи студентів у вищій школі. Види самостійної роботи за різними критеріями. Форми і зміст самостійної роботи студентів. Уміння слухати і конспектувати лекції. Вимоги до ведення конспектів лекцій. Орієнтовні рекомендації щодо роботи студентів з літературою. Підготовка до семінарських і лабораторних робіт. Методика підготовки студентів до семінарського заняття.

Структура наукової бібліотеки. Фонди наукової бібліотеки. Правила користування бібліотечними фондами. Правила користування

довідково-інформаційними фондами бібліотеки. Тематичний пошук інформації в бібліотеці.

КРЕДИТ 2. ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ.

Тема 4. Становлення та розвиток університетської освіти у світі. Передумови створення Європейського простору вищої освіти. Світові концептуальні моделі університетської освіти. Типи закладів вищої освіти за формою власності і рівнем акредитації

Тема 5. Система вищої освіти в Україні. Типи інституцій у вищій освіті. Рівні, ступені та кваліфікації вищої освіти. Термінологічна база у системі вищої освіти України (за Законом України «Про вищу освіту»). Поняття та сутність кредитної трансферно-накопичувальної системи навчання.

Тема 6. Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського: стратегія поступу – від витоків до сьогодення.

Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського: стратегія поступу – від витоків до сьогодення. Історія становлення та розвитку МНУ імені В.О. Сухомлинського.

КРЕДИТ 3. БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР ВИЩОЇ ОСВІТИ.

Тема 7. Університетська освіта у контексті Болонського процесу. Сутність, мета та принципи Болонського процесу. Основні тенденції його розвитку. Історичні межі та головна мета Болонського процесу. Університетська автономія як складова громадянського суспільства. Студентоцентроване навчання.

Тема 8. Університетська освіта у міжнародному контексті. Сучасні тенденції міжнародної співпраці у галузі освіти. Академічна мобільність студентів та викладачів як фактор інтеграції ЗВО у міжнародний освітній простір. Сутність еквівалентності документів про освіту. Поняття “визнання” і його різновиди. Додаток до диплома. Термінологічна система у сфері академічної мобільності. Процеси формування транснаціонального освітнього простору.

КРЕДИТ 4. ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ У ПОЗАНАВЧАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.

Тема 9. Наукові школи та напрями дослідження в університеті. Система науково-дослідницької роботи студентів університету. Знайомство з науковими школами та напрямками роботи викладачів кафедр факультету. Основні наукові доробки за останні 10 років. Студентська наукова рада. Студентські наукові гуртки та проблемні групи.

Тема 10. Соціально-педагогічні умови адаптації молоді до навчання у ЗВО. Студентство як наукова категорія. Психолого-педагогічні особливості студентської молоді. Типологізація студентства як соціальної та психолого-педагогічної категорії. Проблема адаптації до навчання у ЗВО.

Тема 11. Організація самоврядування, соціального захисту та дозвілля студентів. Студентське самоврядування як систематизоване об'єднання консультативно-дорадчих органів управління університетом. Основні завдання органів студентського самоврядування. Студентська рада університету, факультету. Соціальна інфраструктура університету. Навчальний, науковий, культурно-масовий, спортивно-оздоровчий, побутовий напрями діяльності студентського самоврядування. Студентський клуб. Гуртки художньої самодіяльності. Гуртожиток – студентська домівка.

Ціннісні орієнтири сучасного студентства в умовах глобалізації освітнього простору. Складові системи цінностей сучасного студента. Європейська система цінностей. Психолого-педагогічні дослідження з проблеми особистісного становлення. Життєве проектування молоді.

4. Структура навчальної дисципліни **Денна форма навчання**

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб	кон	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Структура та організація освітнього простору в МНУ імені В.О. Сухомлинського						
Тема 1. Структура сучасного закладу вищої освіти.	10	2	2			6
Тема 2. Організація навчального процесу в університеті. Фахова підготовка у закладі вищої освіти: вступ до спеціальності	10	2	2			6
Тема 3. Психолого-педагогічні засади організації самостійної навчальної праці студентів. Бібліотека як структурний підрозділ закладу вищої освіти.	10	2	2			6
Усього:	30	6	6			18
Кредит 2. Історія становлення та розвитку університетської освіти.						
Тема 4. Становлення та розвиток університетської освіти у світі	10	2	2			6
Тема 5. Система вищої освіти в Україні.	10	2	2			7
Тема 6. Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського: стратегія поступу – від витоків до сьогодення.	10		2			7
Усього:	30	4	6			20

Кредит 3. Болонський процес та Європейський освітній простір вищої освіти						
Тема 7. Університетська освіта у контексті Болонського процесу.	15	2	2			11
Тема 8. Університетська освіта у міжнародному контексті.	15	2	2			11
Усього:	30	4	4			22
Кредит 4. Формування особистості майбутнього фахівця у позанавчальній діяльності.						
Тема 9. Наукові школи та напрями дослідження в університеті. Система науково-дослідницької роботи студентів університету.	10	2	2			6
Тема 10. Соціально-педагогічні умови адаптації молоді до навчання у ЗВО.	10	2	2			7
Тема 11. Організація самоврядування, соціального захисту та дозвілля студентів	10	2				7
Усього:	30	6	4			20
Усього годин:	120	20	20			80

Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб	кон	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Структура та організація освітнього простору в МНУ імені В.О. Сухомлинського						
Тема 1. Структура сучасного закладу вищої освіти.	10	2	2			8
Тема 2. Організація навчального процесу в університеті. Фахова підготовка у закладі вищої освіти: вступ до спеціальності	10					9
Тема 3. Психолого-педагогічні засади організації самостійної навчальної праці студентів. Бібліотека як структурний підрозділ закладу вищої освіти.	10					9
Усього:	30	2	2			26
Кредит 2. Історія становлення та розвитку університетської освіти.						
Тема 4. Становлення та розвиток університетської освіти у світі	10	2	2			8

Тема 5. Система вищої освіти в Україні.	10					9
Тема 6. Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського: стратегія поступу – від витоків до сьогодення.	10					9
Усього:	30	2	2			26
Кредит 3. Болонський процес та Європейський освітній простір вищої освіти						
Тема 7. Університетська освіта у контексті Болонського процесу.	15					13
Тема 8. Університетська освіта у міжнародному контексті.	15	2	2			13
Усього:	30	2	2			26
Кредит 4. Формування особистості майбутнього фахівця у позанавчальній діяльності.						
Тема 9. Наукові школи та напрями дослідження в університеті. Система науково-дослідницької роботи студентів університету.	10					9
Тема 10. Соціально-педагогічні умови адаптації молоді до навчання у ЗВО.	10	2	2			8
Тема 11. Організація самоврядування, соціального захисту та дозвілля студентів	10					8
Усього:	30	2	2			26
Усього годин:	120	8	8			104

**5. Теми лекційних занять
Денна форма навчання**

№	Тема	Кіль-ть годин
Кредит 1. Структура та організація освітнього простору в МНУ імені В.О. Сухомлинського		
1	Структура сучасного закладу вищої освіти	2
2	Організація навчального процесу в університеті. Фахова підготовка у закладі вищої освіти: вступ до спеціальності	2
3	Психолого-педагогічні засади організації самостійної навчальної праці студентів. Бібліотека як структурний підрозділ закладу вищої освіти.	2
Кредит 2. Історія становлення та розвитку університетської освіти.		
4	Становлення та розвиток університетської освіти у світі	2

5	Система вищої освіти в Україні. Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського: стратегія поступу – від витоків до сьогодення.	2
Кредит 3. Болонський процес та Європейський освітній простір вищої освіти		
6	Університетська освіта у контексті Болонського процесу.	2
7	Університетська освіта у міжнародному контексті.	2
Кредит 4. Формування особистості майбутнього фахівця у позанавчальній діяльності.		
8	Наукові школи та напрями дослідження в університеті. Система науково-дослідницької роботи студентів університету.	2
9	Соціально-педагогічні умови адаптації молоді до навчання у ЗВО.	2
10	Організація самоврядування, соціального захисту та дозвілля студентів.	2
	Разом	20

Заочна форма навчання

№	Тема	Кіль-ть годин
Кредит 1. Структура та організація освітнього простору в МНУ імені В.О. Сухомлинського		
1	Структура сучасного закладу вищої освіти	2
2	Організація навчального процесу в університеті. Фахова підготовка у закладі вищої освіти: вступ до спеціальності	
3	Психолого-педагогічні засади організації самостійної навчальної праці студентів. Бібліотека як структурний підрозділ закладу вищої освіти.	
Кредит 2. Історія становлення та розвитку університетської освіти.		
4	Становлення та розвиток університетської освіти у світі	2
5	Система вищої освіти в Україні.	
6	Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського: стратегія поступу – від витоків до сьогодення.	
Кредит 3. Болонський процес та Європейський освітній простір вищої освіти		
7	Університетська освіта у контексті Болонського процесу.	2
8	Університетська освіта у міжнародному контексті.	
Кредит 4. Формування особистості майбутнього фахівця у позанавчальній діяльності.		
9	Наукові школи та напрями дослідження в університеті. Система науково-дослідницької роботи студентів університету.	2
10	Соціально-педагогічні умови адаптації молоді до навчання у ЗВО.	

11	Організація самоврядування, соціального захисту та дозвілля студентів.	
	Разом	8

**6. Теми практичних занять
Денна форма навчання**

№	Тема	Кіль-ть годин
Кредит 1. Структура та організація освітнього простору в МНУ імені В.О. Сухомлинського		
1	Структура сучасного закладу вищої освіти	2
2	Організація навчального процесу в університеті. Фахова підготовка у закладі вищої освіти: вступ до спеціальності	2
3	Психолого-педагогічні засади організації самостійної навчальної праці студентів. Бібліотека як структурний підрозділ закладу вищої освіти.	2
Кредит 2. Історія становлення університетської освіти		
4	Становлення та розвиток університетської освіти у світі	2
5	Система вищої освіти в Україні	2
6	Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського: стратегія поступу – від витоків до сьогодення.	2
Кредит 3. Болонський процес та Європейський освітній простір вищої освіти		
7	Університетська освіта у контексті Болонського процесу.	2
8	Університетська освіта у міжнародному контексті.	2
Кредит 4. Формування особистості майбутнього фахівця у позанавчальній діяльності		
9	Наукові школи та напрями дослідження в університеті (відповідного факультету та спеціальності). Система науково-дослідницької роботи студентів університету.	2
10	Соціально-педагогічні умови адаптації молоді до навчання у ЗВО. Організація самоврядування, соціального захисту та дозвілля студентів.	2
	Разом	20

Заочна форма навчання

№	Тема	Кіль-ть годин
Кредит 1. Структура та організація освітнього простору в МНУ імені В.О. Сухомлинського		
1	Структура сучасного закладу вищої освіти	2

2	Організація навчального процесу в університеті. Фахова підготовка у закладі вищої освіти: вступ до спеціальності	
3	Психолого-педагогічні засади організації самостійної навчальної праці студентів. Бібліотека як структурний підрозділ закладу вищої освіти.	
Кредит 2. Історія становлення та розвитку університетської освіти.		
4	Становлення та розвиток університетської освіти у світі	2
5	Система вищої освіти в Україні.	
6	Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського: стратегія поступу – від витоків до сьогодення.	
Кредит 3. Болонський процес та Європейський освітній простір вищої освіти		
7	Університетська освіта у контексті Болонського процесу.	2
8	Університетська освіта у міжнародному контексті.	
Кредит 4. Формування особистості майбутнього фахівця у позанавчальній діяльності.		
9	Наукові школи та напрями дослідження в університеті. Система науково-дослідницької роботи студентів університету.	2
10	Соціально-педагогічні умови адаптації молоді до навчання у ЗВО.	
11	Організація самоврядування, соціального захисту та дозвілля студентів.	
	Разом	8

7. Темі лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Не передбачені навчальним планом</i>		
	Разом:	

8. Самостійна робота Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Структура та організація освітнього простору в МНУ імені В.О. Сухомлинського		
1	Самостійна робота № 1. Знайомство з сайтом університету. Положення університету, структура ЗВО	9
2	Самостійна робота № 2. Презентація своєї особистості	9
	Разом за кредит	18 год
Кредит 2. Історія становлення та розвитку університетської освіти.		

3	Самостійна робота № 3. Інформаційне повідомлення «Система вищої освіти в різних країнах світу» (країна за вибором студента)	10
4	Самостійна робота № 4. Знайомство з законодавчою базою з системи вищої освіти	10
	Разом за кредит	20 год
Кредит 3. Болонський процес та Європейський освітній простір вищої освіти		
	Самостійна робота № 5. Складання тестів або кросворду	11
	Самостійна робота № 6. Термінологічний словник ключових понять дисципліни	11
	Разом за кредит	22 год
Кредит 4. Формування особистості майбутнього фахівця у позанавчальній діяльності.		
	Самостійна робота № 7. Індивідуальне науково-дослідне завдання. Технологія цілепокладання та життєтворення	10
	Самостійна робота № 8. Підготовка до контрольної роботи	10
	Разом за кредит	20 год
	Разом:	80 год

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Структура та організація освітнього простору в МНУ імені В.О. Сухомлинського		
1	Самостійна робота № 1. Знайомство з сайтом університету. Положення університету, структура ЗВО	9
2	Самостійна робота № 2. Презентація своєї особистості	9
	Разом за кредит	26 год
Кредит 2. Історія становлення та розвитку університетської освіти.		
3	Самостійна робота № 3. Інформаційне повідомлення «Система вищої освіти в різних країнах світу» (країна за вибором студента)	10
4	Самостійна робота № 4. Знайомство з законодавчою базою з системи вищої освіти	10
	Разом за кредит	26 год
Кредит 3. Болонський процес та Європейський освітній простір вищої освіти		
	Самостійна робота № 5. Складання тестів або кросворду	11
	Самостійна робота № 6. Термінологічний словник ключових понять дисципліни	11
	Разом за кредит	26 год
Кредит 4. Формування особистості майбутнього фахівця у позанавчальній діяльності.		

	Самостійна робота № 7. Індивідуальне науково-дослідне завдання. Технологія цілепокладання та життєтворення	10
	Самостійна робота № 8. Підготовка до контрольної роботи	10
	Разом за кредит	26 год
	Разом:	104 год

9. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання для студентів ДФН та ЗФН складається зі створення плану життєвої перспективи за технологією життєтворення та цілепокладання.

Основне завдання цього виду діяльності – навчити студентів планувати власний життєвий простір з урахуванням майбутньої професійної перспективи.

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:

1) за етапами 1-12 технології життєтворення та цілепокладання створити план життєвої перспективи

2) протягом навчального року реалізувати чотири головні цілі плану життєвої перспективи

3) проаналізувати, що вдалося реалізувати, що не було реалізовано і які причини.

10. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури,

написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу модуля.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Оцінка «відмінно» виставляється, якщо студент активно працює протягом усього практичного заняття, дає повні відповіді на запитання викладача у відповідності з планом практичного заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, знання відповідної літератури та законодавства з питань теми, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з даної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, аналізувати явища й факти, робити самостійні узагальнення й висновки, правильно виконує навчальні завдання.

Оцінка «добре» виставляється за умови дотримання таких вимог: студент активно працює протягом практичного заняття, питання висвітлені повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на відповідні нормативні документи та літературні джерела, висвітлення питань завершене висновками, студент виявив вміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. Але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення студента до фактів і подій або допущені 1–2 логічні помилки при відповіді.

Оцінка «задовільно» виставляється в тому разі, коли студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, законодавства та навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки й розв'язувати завдання. Але на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу або 3–4 логічних помилок при відповіді.

Оцінка «незадовільно» виставляється в разі, коли студент виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення, виявлене невміння розв'язувати навчальні завдання.

Оцінка за виконання індивідуального науково-дослідного завдання, завдань самостійної роботи виставляється з урахуванням таких параметрів:

Шкала оцінювання

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	16-20	Відмінно
Достатній	8-15	Добре
Середній	3-7	Задовільно
Низький	0-2	Незадовільно

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 150 до 400 балів (за 4 кредити), тобто сума балів за виконання всіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 4 кредити.

Денна форма навчання

Поточне оцінювання та самостійна робота											КР	Накопичувальні бали/сума
Кредит 1			Кредит 2			Кредит 3			Кредит 4			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T 10	T 11	40	400/100*
30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30		

11. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

12. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, спостереження над усним мовленням, спостереження над мовним матеріалом, порівняльний аналіз, виразне читання текстів; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

13. Рекомендована література

Базова

1. Аніловська Г.Я., Марушко Н.С., Томаневич Л.М. Університетська освіта: Навчальний посібник / Львів: «Магнолія-2006». 2014. 304 с.
2. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія / Ю. М. Рашкевич; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львів. політехніка». Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2014. 168 с.
3. Козак Н.Л., Шоробура І.М. Університетська освіта : навчальний посібник / Козак Н.Л., Шоробура І.М. Львів : «Новий Світ-2000», 2011. 180 с.
4. Кюль Штефан (Білефельд, ФРН) Велика загадка Болонського процесу / З німецької мови переклав Володимир Абашнік // Людина, суспільство, комунікативні технології. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, 14–15 вересня 2018 р. Харків–Лиман, 2018. С. 80–83.
5. Олексюк О.Є. Університетські студії. Організації самостійної роботи студентів в умовах змішаного навчання. Частина 1 : навчально-методичний посібник / О.Є. Олексюк. Миколаїв : СПД Румянцева Г.В., 2021 р. 244 с.

6. Товканець Г.В. Університетська освіта : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К., 2012. С. 123.
7. Трибулькевич К.Г. Розвиток студентського самоврядування у вищих навчальних закладах України (1917-2010 рр.): монографія /К.Г.Трибулькевич. Одеса, 2016. 458 с.

Допоміжна

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи України. К.: Либідь, 1998. 558 с.
2. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. К.: АБУ, 2002. 480с.
3. Болонський процес у фактах і документах / Упорядники: Степко М.Ф., Болюбаш Я.Я., Шинкарук В.Д., Грубінко В.В., Бабин І.І. Київ. Тернопіль: вид-во ТДПУ ім. В. Гнатюка, 2003. 52 с.
4. Болонський процес: документи. К.: Вид - во Європ. Ун-ту, 2004. 169 с.
5. Болонський процес: Модель структури додатка до диплома/ Укладачі: Тимошенко З.І., Козаченко О.І., Греков А.М., Гапон Ю.А. К.: Вид - во Європ. Ун-ту, 2004. 73с.
6. Болонський процес: стан та перспективи розвитку вищої освіти в Україні: зб. тез. доп. ІХ всеукр. наук.-метод. конф, 18-19 листоп. 2010 р., Київ. Ч.1 / М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т», Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; [уклад. В. П. Головенкін]. К. : НТУУ «КПІ», 2010. 292 с.
7. Згуровський М. З. Болонський процес: головні принципи та шляхи структурного реформування вищої освіти України. К.: Політехніка, 2006.
8. Корсак К. Європейський простір вищої освіти і Україна у ХХІ ст. // Вища школа. 2005. №1, с.47-56.
9. Кузьмінський А.І. Вступ до університетських студій: Навчальний посібник для студентів університетів. Черкаси: Вид. від. ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2004. 174 с.
10. Олексюк О.Є. Робота куратора-наставника академічної групи з професійного виховання студентської молоді // Методичні рекомендації. 2-е вид. доп. та перероб. Миколаїв: МДУ імені В.О. Сухомлинського, 2007. 102 с.
11. Олексюк О.Є. Університетські студії. Організація самостійної роботи студентів в умовах змішаного навчання. Частина 1 : навчально-методичний посібник / О.Є. Олексюк. – Миколаїв : СПД Румянцева Г.В., 2021 р. – 244 с.
12. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003-2004 рр.) / За ред. В.Г. Кременя: Київ-Тернопіль: вид-во ТДПУ, 2004. 147 с.
13. Регламент роботи університету на 2019-2020 навчальний рік.: Затверджено рішенням Вченої ради Миколаївського національного університету від 6 вересня 2019 р. Миколаїв: МНУ, 2019. 112 с.
14. Степко М. Ф., Клименко Б.В., ТОВАЖНЯНСЬКИЙ Л.Л. Болонський процес і навчання впродовж життя. Харків: НТУ, 2004. 111с.
15. Чуйко Г. П., Чуйко Н. Г. Болонський процес – українською мовою. Херсон, Вид. ХНТУ, 2004. 23с.

16. Янковий В. В. Болонський процес: шляхом європейської інтеграції// Дзеркало тижня. 2003. № 40. 18-24 жовтня.

14. Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про вищу освіту» (№1556-VII), 01.07.2014 р.
2. Указ Президента України «Про забезпечення подальшого розвитку вищої освіти в Україні» за № 857/2008 від 25.09.2008р.
3. Указ Президента України «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» від 25 червня 2013 року, № 344/2013
4. Про утворення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти : постанова КМУ від 15 квітня 2015 р. № 244 // Урядовий кур'єр. – 2015. – № 108. – 18 червня.
5. Наказ МОН Вища освіта в Україні: завдання, перспективи. Проблеми з життя вищої школи /<http://www.ztu.edu.ua/ua/departments/nmu/>
6. Наказ МОН Національний звіт України про впровадження положень Болонського процесу /<http://www.ztu.edu.ua/ua/departments/nmu/>
7. Наказ МОН Постанова про освітньо-кваліфікаційні рівні / <http://www.ztu.edu.ua/ua/departments/nmu/>
8. Наказ МОН Рекомендації щодо заповнення Додатка до диплома про вищу освіту / <http://www.ztu.edu.ua/ua/departments/nmu/>